

I N S T R U K C E E V I D E N C E

archiv bezpečnostních
služeb
26. 1. 12
[Signature]

A/ Všeobecná ustanovení.

Za účelem správné organizace evidence veškerých našemu lidově demokratickému zřízení nepřátelských živlů stanoví se následující nový evidenční řád.

Dosud se materiál na jednu a tutéž osobu, skupinu nebo předmět státně bezpečnostního zájmu nachází na různých operativních referátech, to velmi ztěžuje práci.

Okolem nové evidence je soustředit veškeré takto rozptýlené spisy v jednom místě.

Je nepřipustné a škodlivé, aby materiál, týkající se jedné osoby nebo skupiny, byl roztržštěn na různých místech. Tento materiál musí být soustředěn v jednom sešitém svazku s postupně očíslovanými listy.

K tomu se zavádějí tyto druhy spisových svazků:

1. Osobní svazek - zakládá se na jednu osobu.
2. Skupinový svazek - zakládá se na skupinu. /: Skupina, to znamená na př. skupina osob, která projevuje podezřelou činnost ilegální organizace :/.
3. Všeobecný svazek - zavádí se na objekty. Na př. továrny, úřady, statky, doly atd. /: Ve všeobecném svazku se sešívají i zprávy, týkající se jednotlivých osob, vyskytujících se v objektu. Tento materiál musí být po prověření převeden do svazku osobního nebo skupinového :/.
4. Vyšetřovací spis - zavádí se po zatčení na:
 - a/ osobu nebo
 - b/ skupinu.

V evidenci mají být vedeny veškeré osoby nepřátelské lidově demokratickému zřízení, rozpracované orgány státní bezpečnosti a pohraničních stráží, osoby zatčené a odsouzené.

K evidování těchto osob, vyskytujících se ve spisových svazcích, zavádí se ve 4. sektoru MIB a na evidenčních odděleních všech KVStb následující kartotéky.

1. Osobní kartotéka /: v níž se zaznamenávají všechny osoby, které zpracováváme a také všichni zatčení, odsouzení nebo uprchlí :/.
2. Thematická kartotéka /: sestává z druhých exemplářů karet dle druhu nepřátelské činnosti, t.j. trockistů, agentů Gestapa, agentů IS, CIC a také karet zatčených :/.
3. Skupinová kartotéka.
4. Kartotéka objektů.

B/ Postup při zavedení osobního svazku.

Když referent získá zprávu o podezřelé činnosti nějaké osoby, je povinen tuto zprávu zpracovat. Vyplní lustrační list /:dotaz evidenci:/, který musí být podepsán velitelem oddělení. Evidence vyřizuje pouze takové lustrační listy, na nichž jsou vyplněna všechna osobní data: jméno, příjmení, rok a místo narození, povolání, zaměstnání, místo bydliště.

Výjimečně přijímá i takové lustrační listy, kdy orgán z operativních důvodů nemůže zjistit všechna osobní data.

Na příklad:

1. jméno, příjmení, rok narození, povolání,
2. jméno, příjmení, místo narození, bydliště,
3. příjmení, zaměstnání, pracoviště.

Ve staré evidenci se lustruje proto, aby orgán zjistil, zda se již v referátech nenacházejí další poznatky na osobu.

Evidence přepíše na rub lustračního listu čísla spisů a záznamy nacházející se na kartě staré evidence.

Povinností referenta, který žádal o lustraci za účelem založení spisového svazku, je sebrat všechny spisy, jejichž čísla vyznačila evidence na rubu lustračního listu a shromáždit je u sebe. V referátech, odkud žadatel spisy přijal, zanechá potvrzení o příjmu spisů. V případě, že referent spis nemá, obdrží žadatel od referenta potvrzení, že spis žadateli nebyl vydán.

Nenachází-li se ve staré kartotéce karta, zjistí orgán evidence ještě v nové evidenci, zda již nebyl na tuto věc nebo osobu založen spisový svazek. V případě, že se karta v nové evidenci nachází, tedy že už je založen spisový svazek, oznámí to orgán evidence na rubu lustračního listu.

Není-li ještě spisový svazek založen a orgán shromáždil již materiál z referátů dle čísel staré evidence, předloží tento materiál veliteli oddělení a poradí se s ním o dalším postupu. Považuje-li velitel materiál za dosti závažný, dá rozkaz k založení spisového svazku. Orgán pak vyplní "dožádání k založení spisového svazku" a vlastnoručně ho podepíše. Pak prostřednictvím velitele oddělení předloží veškerý materiál s dožádáním /nejpozději 10 dnů po obdržení spisu k zpravování/ ke schválení veliteli sektoru nebo jeho zástupci /na KVStb krajskému veliteli nebo jeho zástupci/. Po schválení dožádání vyplní orgán při založení osobních spisových svazků 2 karty. Osobní karty musí být psány psacím strojem nebo hůlkovým písmem, inkoustem. Příjmení a jméno osoby je nutno psát proloženě. Na kartách musí být dále přesně vypsány veškeré rubriky.

Pak předloží orgán veškerý materiál registrátoru evidence k provedení registrace.

Registrátor přezkoumá.

1. schválení velitele o zavedení spisového svazku,
2. zda jsou karty ve všech rubrikách vyplněné nebo zda orgán vyplnil předepsané minimum údajů.

Jsou-li všechny podmínky k registraci splněny, provede orgán evidence registraci tím, že vydá orgánu očíslovanou mapu a zapíše toto číslo na obou kartách, v protokole a na dožádání. Všechn materiál s mapou a dožádáním vrátí orgánu. Jednu kartu založí do osobní kartotéky a druhou zařadí dle hesla tematického rejstříku do tematické kartotéky. Orgán, který obdržel očíslovanou mapu, ihned zašije všechny materiál a očíslované listy.

Tím vzniká v tematické evidenci přehled nepřátel lidově demokratického zřízení dle různosti hesel nepřátelských činů. Na př.: pod heslem D/1 bude vyznačena špionáž ve prospěch USA, takže všechny osoby touto činností se zabývající, budou zařazeny abecedně za sebou. Abecedně zařazuje orgán evidence tyto karty teprve na konci měsíce, když napřed nové karty spočítal do statistiky.

C/ Převedení osobního svazku na skupinový.

Zjistí-li operativní orgán, že několik osob, na které jsou již zavedeny osobní spisy, tvoří jednu skupinu, vyplní dožádání o založení skupinového spisového svazku,

a předloží toto dožádání prostřednictvím velitele oddělení veliteli sektoru ke schválení. Souhlasí-li velitel sektoru se spojením osobních spisových svazků ve skupinový svazek, vyplní orgán jednu skupinovou kartu a předloží veškeré osobní spisy, skupinovou kartu a dožádání registrátoru evidence k registraci.

Registrátor provede registraci tím, že dá orgánu očíslovanou mapu pro skupiny a číslo mapy napíše na dožádání, do protokolu a na osobní a tematické karty osob této skupiny, které se nacházejí v evidenci a na kartě skupinové.

Orgán přiloží všechny osobní spisy této skupiny ke skupinové mapě, ve které se dále soustřeďuje všechny nový materiál.

D/ Zavedení nového skupinového svazku.

Nově založený skupinový svazek zakládá se na určitou skupinu osob, která projevuje podezřelou činnost /ill. organizace/.

Operativní orgán i v tomto případě vyplní dožádání a po jeho schválení vyplní jednu skupinovou kartu. Na rubu skupinové karty vypíše seznam osob, které projevují aktivní činnost. Na tyto osoby vyplní též dvě karty osobní.

Materiál skupinového svazku roztrídí orgán na poznatky týkající se celé skupiny a na poznatky o jednotlivých osobách. Takto na osoby roztríděný materiál uloží do obalů z kancelářského papíru.

Registrace skupinového spisového svazku probíhá stejně jako u spisového svazku osobního, pouze s tím rozdílem, že se do kartotéky skupin a objektů založí karta skupiny.

Zjistí-li orgán, že osoba nacházející se ve skupinovém svazku nepatří do skupiny, napíše dožádání o vyjmutí její vložky a o založení osobního svazku. Po schválení velitelem sektoru /na KVStb krajským velitelem/ nebo jejich zástupci, vyjme orgán materiál osoby ze skupinového svazku a předloží jej k registraci. Tato skutečnost se zaznamenává na osobní a skupinové kartě.

E/ Postup při zavedení všeobecného svazku.

Spisový svazek všeobecný se zavádí na všechny velké objekty. Dále se zakládá tento svazek i na malé objekty, jsou-li narušeny /zachváceny/ nepřátelskou činností. V tomto svazku se shromažďují poznatky všeobecného charakteru a proto se tento svazek též nazývá p o z o r o v a c í m spisem.

Při zakládání všeobecného svazku vyplní operativní orgán formulář dožádání a jednu kartu všeobecného objektu.

Osoby, vyskytující se ve všeobecném spisu, se zachytí v osobním rejstříku formátu A/4 a založí se ve spisovém svazku a vyplní se na ně též dvě karty osobní. !?

Ve všeobecném spisu se evidují osoby v minulosti nepřátelské našemu lidově demokratickému zřízení, na něž nejsou konkrétní poznatky o jejich nepřátelské činnosti v době založení všeobecného spisu. Na př.: velkoburžoasie, členové buržoasních vlad a řadů, továrníci, statkáři, trockisté, funkcionáři nacionalistických a oportunistických stran, osoby stýkající se s cizinci osobně nebo písemně s výjimkou příslušníků lidově demokratických států.

Zjistí-li se při rozpracování všeobecného svazku nepřátelská činnost některé z osob nebo skupiny osob, vyskytující se v objektu, založí orgán na tuto osobu /skupinu/ osobní nebo skupinový svazek a registruje jej v evidenci. Na jejich osobních kartách se poznamená vedle čísla všeobecného svazku číslo nového osobního /skupinového/ svazku.

V/ Postup při zavedení vyšetřovacího svazku.

Vyšetřovací svazek se zavádí na osobu nebo skupinu osob zajištěných.

Svazek vyšetřovací se zaregistruje na základě:

1. zatýkacího rozkazu, na kterém musí být věznicí potvrzeno převzetí osoby do vazby,
2. protokolu o domovní prohlídce,
3. stvrzenky o převzetí zabavených věcí do úschovy,
4. záznamu o průběhu zatčení.

Orgán, který provedl zatčení osoby, přijde do evidence se všemi výše uvedenými doklady k registraci vyšetřovacího spisu a pro mapu vyšetřovacího spisu.

Registrátor vyznačí číslo mapy vyšetřovacího spisu v protokolu a na osobních kartách vyžádaných z evidence, kde vyplní též rubriku "nyní vězněn". Jednu kartu vrátí do evidence osobní a druhou zařadí do evidence vazeb.

Není-li dosud karta na zajištěnou osobu v nové evidenci, vyplní operativní orgán dvě osobní karty /jednu pro evidenci osob a jednu pro evidenci vazeb/.

Projeví-li se během vyšetřování, že několik osob vyšetřovaných tvoří jednu skupinu, vyplní orgán vyšetřovacího sektoru

dožádání o spojení těchto svazků ve svazek skupinový a předloží je ke schválení veliteli sektoru nebo jeho zástupci /na KV-Stb krajskému veliteli nebo jeho zástupci/. Potom provede registraci tohoto skupinového svazku v evidenci, obdrží mapu vyšetřovacího spisu a vloží do ní všechny osobní vyšetřovací spisy. Na kartách osob vyznačí se nové číslo skupinového vyšetřovacího spisu.

Po ukončení vyšetřovací činnosti vypracuje orgán vyšetřovacího sektoru trestní oznámení. Trestní oznámení má stejné číslo jako vyšetřovací spis. Orgán odešle trestní oznámení prokurátorovi i s vyšetřovacím spisem.

Po odsouzení vrátí prokurátor trestní oznámení s vyšetřovacím spisem vyšetřovacímu sektoru. Vyšetřující orgán uloží trestní oznámení do vyšetřovacího svazku a odešle spis přes evidenci svého útvaru k uložení do archivu MTB. Evidence 4. sektoru MTB poznamená v protokole a na osobních kartách archivní číslo.

G/ Všeobecné zásady vedení kartoték.

1. Vedení kartoték vyžaduje co největší péče, protože nepatrná chyba při založení karty může mít vážné následky.
2. Kartu smí v úřední době vyjmout pouze orgán, který má svěření příslušnou skříň nebo velitel oddělení /referátu/.
3. Po skončení úředních hodin může kartu vyjmout pouze orgán pověřený výkonem služby. Takto vyňatou kartu předá druhý den po ukončení služby orgánu, který má přidělenou příslušnou skříň, k uložení.
4. Záznamy na kartách musí být prováděny čitelně a nezkráceně, a to hůlkovým písmem /inkoustem/ nebo psacím strojem.
5. Telefonické dotazy se zásadně nevyřizují.
6. V případě zjištění, že na jednu a tutéž osobu je založeno více karet, učiní o tom orgán záznam s návrhem na zničení zbytečných karet a stažení všech záznamů a čísel na jednu kartu a potom předloží veliteli oddělení evidence ke schválení.

Je-li na osobu, která je vedena ve staré kartotéce, zaveden nový spis a vyplněny nové osobní karty, je třeba staré karty zničit, avšak jen v tom případě, že všechny náležitosti

nacházejí se v novém spisu. O zničení karet je třeba vyplnit formulář, který podepíše velitel evidence nebo jeho zástupce.

7. Karty jsou v evidenci zařazovány podle české abecedy /a, b, c, č, d, e, f, g, h, ch, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, ř, s, š, t, u, v, w, x, y, z, ž,/. Nerozlišuje se mezi tvrdými a měkkými samohláskami a souhláskami /a-á, u-ú-ů/, rovněž tak nečiní se rozdíl mezi přehláskami /a-ä/.
8. U dvojitých samohlásek a souhlásek je nutno každou z těchto hlásek zařadit v přirozeném abecedním pořadí samostatně /ee za ed, mm za ml/. Sch a St se považují za samostatná písmena a netvoří samostatné skupiny.
9. Při osobách se dvojitým příjmením je nutno učinit odkazovou kartu na druhé příjmení. Podobně je nutno učinit odkazovou kartu, jestliže u osoby, která má již kartu v evidenci, byla provedena změna příjmení.

H/ Předávání spisů.

Veškeré spisové svazky se předávají z jednoho KVStb na druhé krajské velitelství jen prostřednictvím krajské evidence a na MNB a VStb prostřednictvím 4. sektoru MNB.

Evidence poznamenává na osobní a thematické kartě pohyb spisu a provede zasílání spisu.

CH/ Ukončení spisového svazku.

Ukáže-li se nutným ukončit spisový svazek /osobní, skupinový, všeobecný a vyšetřovací/, může se tak dít pouze po schválení dožádání o ukončení spisů, které musí obsahovat záznam, odůvodňující ukončení. Dožádání schvaluje velitel sektoru, na KVStb krajský velitel, nebo jejich zástupci.

I/ Uložení spisového svazku v archivu.

Osobní, skupinové a všeobecné spisové svazky se ukládají do archivu toho útvaru, kde byl spis ukončen /mimo vyšetřovacích a agenturních spisů, které se ze všech útvarů zasílají do archivu MNB/.

Při registraci archivních spisů zkontroluje orgán archivu, zda:

1. dožádání o uložení v archivu je schváleno velitelem sektoru, na KVStb krajským velitelem, nebo jejich zástupci,
2. stránky spisového svazku jsou očíslovány,
3. spis je správně sešit.

Pak si vyžádá orgán archivu z evidence osobní a tematickou kartu a očísluje mapu, protokol a karty archivním číslem.

Spisové svazky uložené v archivu se nepůjčují mimo archiv.

V případě nutnosti obnovy spisového svazku vyžádá si orgán vydání spisu písemnou žádostí, schválenou velitelem sektoru nebo krajským velitelem anebo jejich zástupci.

J/ Agentura.

Agentura je důležitou zbraní při pronikání do nepřátelské činnosti všech nepřátelských elementů: špiónů, diversantů, sabotérů, teroristů, trockistů, buržoasních nacionalistů atd.

Agenturní práce musí být rozvážná a přísně tajná.

Založení agenturního spisu:

1. Osobu určenou k zavázání lustruje orgán v evidenci.
2. Veškerý písemný materiál nacházející se na referátech, shromáždí orgán a předloží veliteli sektoru nebo jeho zástupci /na KVStb krajskému veliteli nebo jeho zástupci/ prostřednictvím velitele oddělení k rozhodnutí o vázání.
3. Je-li vázání provedeno, vyzvedne orgán v evidenci proti podpisu očíslovanou mapu agenta s vložkou.
4. Agenturní spis se nachází u řídicího orgána.
5. Zakazuje se jakýkoliv jmenný seznam agentů, jak v protokolech, tak na kartách s výjimkou vlastnoručně psaného seznamu, který si velitel referátu může poříditi o agentech svého referátu, v jednom vyhotovení.

Ukončené agenturní spisy zašle orgán přímo do archivu 4. sektoru MVB.

K/ Evidenční pomůcky.

V důsledku nové funkce evidence zavádějí se nové jednotné vzory, a to:

1. Karta osoby formátu A/6
2. Karta všeobecného objektu formátu A/5
3. Karta skupinová formátu A/5
4. Hesla tematické evidence
5. Lustrační list formátu A/6
6. Záznam o zničení karet formátu A/4
7. Dožádání k založení svazku na osobu formátu A/5
8. Dožádání k založení skupinového nebo všeobecného svazku formátu A/5
9. Osobní rejstřík formátu A/4
10. Mapa osoby s vložkami formátu A/4
11. Mapa agenta s vložkami formátu A/4
12. Mapa vlastnoručních zpráv agenta formátu A/4
13. Mapa všeobecného svazku s vložkami formátu A/4
14. Mapa skupinového /věcného/ svazku s vložkami formátu A/4
15. Mapa trestního oznámení formátu A/4
- 15a. Mapa vyšetřovacího spisu skupinového s vložkami form. A/4
- 15b. Mapa vyšetřovacího spisu osobního s vložkami formátu A/4
16. Protokol operativních spisů formátu A/4
17. Protokol archivních spisů formátu A/4

Velitelé krajských a ústřední evidence jsou odpovědní za včasné dodání příslušných evidenčních formulářů operativním sektorům.

Objednávky se zasílají 4. sektoru MNB, podle jehož příkazu obdrží od tiskárny objednané tiskopisy.

Poznámka:

Orgánové krajských útvarů a orgánové pohraničních stráží vyhotovují při zakládání osobních, skupinových, všeobecných a vyšetřovacích spisů o jednu osobní kartu více. Evidence jejich útvaru odešle tuto kartu 4. sektoru MNB.

Ze správnost vyhotovení:

Střihl

Ministr národní bezpečnosti:
Radislav K o p ř i v a v.r.

Hesla thematické evidence

B. Diverse

(útočný čin velkého rozsahu)

C. Nevyjasněné případy, které nelze přesně kvalifikovat

D. Špionáž

1. USA
2. Velká Británie
3. Francie
4. Jugoslávie
5. Kanada
6. Holandsko
7. Záp. Německo
8. Záp. Rakousko
9. Belgie-Luxemburk
10. Itálie
11. Dánsko
12. Švédsko
13. Norsko
14. Finsko
15. Řecko
16. Španělsko
17. Izrael
18. Indie
19. Švýcarsko
20. Turecko
21. Střední východ
22. Kuomintang
23. Japonsko
24. Střední Amerika
25. Jižní Amerika
26. (jiné státy)
27. Špionáž nevysvětlena

E. Sabotáž

(alibismus, zškodnictví)

F. Illegalita

(Přisl. protidemokrat. a protikomunist. stran a skupin)

1. Trockisté
2. Soc. dem. pravicová
3. Lidovci
4. Demokrat. strana
5. Nár. soc.

6. Strana socialist.
7. Hlinkova strana
8. Fasisti
9. Agrární strana
10. Národ. sjednocení
11. Vlajkaři
12. Živnost. strana
13. Henleinovci (SDP)
14. NSDAP

G. Teroristé

L. Nacionalisté

1. Čeští nacionalisté
2. Slovenští nacionalisté
3. Maďarští nacionalisté
4. Ukrajínští nacionalisté
5. Jiní nacionalisté

M. Představitelé kapitalistického řádu (Bývalí lidé)

1. Továrníci
2. Kulaci
3. Bankéři
4. Velkoobchodníci
5. Advokáti
6. Důstojníci
7. Šlechtici
8. Vlád. činitelé
9. Vedoucí stát. úřadů a jiných institucí
10. Jiní

M. Vykonavatelé třídní diktatury a jejich agenti

1. Policie (sbor uniformované stráže bezpečnosti)
2. Četnictvo
3. Policie státní
4. Kriminální policie
5. UŠB
6. Soudeci
7. Prokurátoři

8. Vězeňská stráž
9. Kati
10. Konfidenti
11. Gestapo
12. Abwehr
13. Sicherheitsdienst
14. SS
15. Maďarská policie a její agentura
16. Beckovská agentura
17. Jiní

P. Uprchlíci

1. Od 1938—1945
2. Od května 1945 do února 1948
3. Po únoru

R. Protistátní propaganda a agitace

S. Círky

1. Katolická (agentura Vatikánu)
2. Řecká
3. Československá
4. Židovská
5. Pravoslavná
6. Jiné církve

T. Sekty

1. Metodistická církev
2. Anglikánská církev
3. Mormoni
4. Baptisté
5. Zednáři
6. Rotariáni
7. Sekta Svědci Jehovovi
8. Jiné sekty

U. Chodci přes hranice

1. Pašeráci
2. Jiní

Sekretariát velitele Stb.

Dne _____

Ž á d á ň k a o vydání spisu

Č.j.:

na jméno:

nar.:

za účelem založení osobního-skupinového-svazku.

Spis nebyl vydán z důvodu:

(podpis schvalujícího velitele)

(Spis přijal)